

נגיעות מפרשת השבוע וירא

נושאי פרשת השבוע והרעיונות הגלומים בה רבים ומרתקים וביניהם: מלאכי ה' עורכים ביקור חולים לאברהם בעת התאושותו מברית המילה ומוסרים לו את הבשורה המשמחת על ההיריון הצפוי לשרה, ניסיונותיו התמימים של אברהם להציל את סדום ולבקש עליה רחמים לא עוזרים ומעשי סדום מביאים עליה את חורבנה, קורות לוט ובנותיו ותחילת שושלת מואב ובני עמון, שרה בבית אבימלך, לידת יצחק, ההתמודדות עם ישמעאל הפרא (שאקטואלית עד ימינו...) וההכרעה בגירושו באישור ה' ומגד סיפור עקדת יצחק.

יסוד ובסיס היהדות היא הקמת משפחה ובית נאמן בישראל. קראנו בפרשה הקודמת ועוד נקרא בהמשך על חשיבות הקמת המשפחה. אברהם קיבל מאת ה' בורא עולם הבטחות וברכות מוצקות שאינו משתמעות לשני פנים " ... וְאֶעֱשֶׂה לְגוֹי גָדוֹל, וְאֶבְרַכְךָ, וְאֶגְדְּלָה שְׁמִי... כִּי אֶת-כָּל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר-אַתָּה רֹאֶה, לָךְ אֶתְנַנֶּה, וְלִצְרָעָה, עַד-עוֹלָם. וְשָׁמְתִי אֶת-צְרָעָה, כְּעֶפֶר הָאָרֶץ: אֲשֶׁר אִם-יִוְכַל אִישׁ, לְמַנּוֹת אֶת-עֶפֶר הָאָרֶץ גַּם-צְרָעָה, יִמָּנֶה... ולמרות כל ההבטחות הללו לאברהם ולשרה אין ילדים והוא מבקש בזהירות " וַיֹּאמֶר אֲבָרָם, הֲמֵה-תִתֶּן-לִי, וְאֶנְכִי, הוֹלֵךְ עֲרִירִי; וְכֹן-מֵשֶׁק בֵּיתִי, הוּא דְמִשְׁק אֲלִיעֶזֶר... הֵן לִי, לֹא נָתַתָּה זָרַע; וְהִנֵּה כֹן-בֵּיתִי, יוֹרֵשׁ אֹתִי... " והקב"ה חוזר ומדגיש " ...לא יִרְשֶׁה זֶה: כִּי-אִם אֲשֶׁר יֵצֵא מִמֶּעֶיךָ, הוּא יִרְשֶׁה. וַיּוֹצֵא אֹתוֹ הַחוּצָה, וַיֹּאמֶר הֶבְטֵנָה וְסִפְר הַכּוֹכָבִים אִם-תּוֹכֵל, לְסַפֵּר אֹתָם; וַיֹּאמֶר לוֹ, פֹּה יִהְיֶה צְרָעָה " ועוד " וְאַתְּנָה בְרִיתִי, בֵּינִי וּבֵינֶךָ; וְאַרְבָּה אוֹתָךְ, בְּמֵאֵד מְאֹד... אֲנִי, הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ; וְהֵייתָ, לְאֵב הַמּוֹן גוֹיִם... כִּי אֲב-הַמּוֹן גוֹיִם נִתְתִּיךָ. וְהִפְרִיתִי אֹתָךְ בְּמֵאֵד מְאֹד, וְנִתְתִּיךָ לְגוֹיִם; וּמְלָכִים, מִמֶּךָ יֵצְאוּ. וְהִקְמַתִי אֶת-בְּרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶךָ, וּבֵין צְרָעָה אֶתְרִיךָ לְדֹרְתָם לְבְרִית עוֹלָם: לְהֵיוֹת לָךְ לֵה' וְלִצְרָעָה אֶתְרִיךָ. וְנִתְתִּי לָךְ וְלִצְרָעָה אֶתְרִיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיךָ, אֶת כָּל-אֶרֶץ כְּנָעַן, לְאַחֲזֹת, עוֹלָם; ". הרב זקס מציין כי המילים הראשונות של אברהם לה' המתועדות בתורה הן התחינה לזכות בצאצאים " וַיֹּאמֶר אֲבָרָם, הֲמֵה-תִתֶּן-לִי, וְאֶנְכִי, הוֹלֵךְ עֲרִירִי " עם הזמן והאמונה מתחילה להתגשם הבטחת ה'. תחילה לידת ישמעאל, הקב"ה מבהיר שהוא לא יהיה היורש אבל גם הוא יהיה כוכב גדול " וְלִישְׁמַעֲאֵל, שְׁמַעְתִּיךָ הִנֵּה בְּרַכְתִּי אֹתוֹ וְהִפְרִיתִי אֹתוֹ וְהִרְבִּיתִי אֹתוֹ, בְּמֵאֵד מְאֹד: שְׁנַיִם-עָשָׂר נְשִׂאִים יוֹלִיד, וְנִתְתִּיו לְגוֹי גָדוֹל " יצחק נקבע כירוש ומבלי לפגוע בישמעאל " כִּי בְיָצֵחְךָ, יִקְרָא לָךְ זָרַע. וְגַם אֶת-כֹּן-הָאָמָה, לְגוֹי אֲשִׁימְנוּ: כִּי צְרָעָה, הוּא. "

הפרשה התחילה בצחוק ובשמחה של אברהם ושרה להריון ולידת יצחק ומסתיימת בנושא מהקשים ביותר בתורה " וַיְהִי, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְה' נָסָה אֶת-אֲבָרָם; וַיֹּאמֶר אֵלָיו, אֲבָרָם וַיֹּאמֶר קַח-נָא אֶת-בְּנֵה אֶת-יְחִזְקֵה אֲשֶׁר-אַהַבְתָּ, אֶת-יָצֵחְךָ, וְלָךְ-לָךְ, אֶל-אֶרֶץ הַמִּרְיָה; וְהַעֲלֵהוּ שָׁם, לְעֵלָה, עַל אַחַד הַהָרִים, אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיךָ " אברהם אינו מתלונן ובניגוד לסיפור סדום אינו מתמקח ואינו מנסה לשנות את הגזרה אלא יוצא מיד לבצע. כידוע הסוף טוב ובשיא המתח נשמעת הקריאה המפורסמת ואיתה ההקלה והרווחה העצומה " אֶל-תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל-הַנְּעָר, וְאֶל-תַּעֲשֵׂ לּוֹ, מְאוּמָה "

בחיים יש ציפיות יחד עם אכזבות, עליות ונפילות. תחרות בלתי פוסקת בכל התחומים. אברהם התברך סוף סוף בשני בנים שיקימו אומות גדולות לאחר שנים ללא ילדים. הם נתברכו בילדים בגיל מבוגר והם מעריכים זאת מעל ומעבר אלא שאז אברהם נדרש להיפרד מאחד ולעקוד את השני. תחילת הפרשה היתה כשה' גוזר שמד על סדום ומקיים, נראה שהכל אבוד אולם אמונתו החזקה של אברהם מחוללת נס ומפנה חד בעלילה. הרב זקס מלמד שעלינו להעריך את כל מה שיש לנו אם קיבלנו אותו בקלות או בעמל רב ולאחר ציפייה ארוכה מתוך ידיעה שהוא עלול לאבד. יש להעריך את החיים המלאים בניסים ובנפלאות ומתוך הבנה שהקב"ה עומד מאחורי לידת כל תינוק/ת ומעורב בכל פרט. עם ישראל נולד לתוך עבדות ולכן מעריך את החרות והחופש, מאז ומעולם היינו עם קטן בין עמים עצומים ולמדנו שהעוצמה אינה במספרים אלא באמונה ואומץ (ב"ה מאות טילים לעבר עשרות ערים ומינימום פגיעה) יהדות שמקדשת ומעריכה את החיים, עם שעוטף ומגונן על הילדים ולא יעמיד אותם בחזית הסכנה תחת ערכים של חינוך ומוסר. גיבורי היהדות הם הורים מורים ומחנכים ולא "גיבורים" השולחים ילדים מתאבדים ורוצחים. אנו רואים את מאבקו ואת רצונו העז של אברהם לילדים משלו שילכו בדרכי ה', ואת הליכתו באמונה מלאה ולבסוף הוא רואה ברכה בעמלו " וְהֵייתָ, לְאֵב הַמּוֹן גוֹיִם "

שבת שלום

שלר איתן

לעילוי נשמת אבי, מורי ורבי אברהם חנן בן נתן ואטל ז"ל